

Cucoarele lui Ibicus

după Schiller

La jocul istmic, joc la care
Aleargă 'n strimtele hotare
Cu drag norod peste norod,
Mergea ș-acel vestit rapsod,
Cărui Apolo-i dete harul
De-a revârsa în cînt ales
Și bucuria și amarul,—
Mergea, din Regium purces.

Acrocorintu 'n zarea sură
Drumețului privirea-i fură.
Pe subt dumbrăvi de brad, acum,
Încrezător își tae drum.
E pace 'n juru-i, doar cucoare
În cîrduri lungi, ce pribegesc
Spre țări cu mai prielnic soare,
Horind pe sus, îl insoțesc.

„Noroace, paseri dragi, voi care
„Tovarășe mi-ați fost pe mare,
„Drept semne bune eu vă iau,
„A' noastre căi o țință-și au:
„Din depărtări venim frățește
„Spre-un adăpost al nu știu cui;
„Ne aibă Domnul, ce-i ferește
„Pe toți de rău,—în paza lui!“

Cu-avînt sporit încet cu 'ncetul
 Străbate-acu 'n temeiu brădetul.
 Cum trece-așa cu repezi pași,
 Asupră-i sar doi ucigași.
 În lupt'atunci scăparea-și pune,
 Dar brațu-i cade lesne 'nvins,—
 Că-i bun de-atîns gingașe strune,
 Iar nu vinjosul arc de 'ntîns.

La frați, la zei el sprijin cere,
 Dar glasul lui n'avea putere
 Și răcnet chiar de-a fost ajuns,
 Tot n'a primit nici-un răspuns.
 „Așa mi-i dat să mor, pesemne,
 „Aici, în loc străin, uitat,
 „De nimeni plîns, de mini nedemne
 „Ucis, rămas nerăzbunat!“

În lac de sînge stă să moară.
 Cucorii iar de-asupră-i zboară.
 El nu-i zărește, dar un gînd
 I-abate cîrdul lor țîpînd.
 „Prin voi, cucori, căci altul nime
 „N'o poate duce, colo sus
 „Ajungă vestea astei crime!“
 Și ochi 'ndată i-au apus.

Pe trupu-i gol, schilod, în stare
 De plîns găsit, doar cela care
 Știa plecarea-i în Corînt,
 Mai află urme ce nu-l mint.
 „Așa căzut cruzimii pradă,
 „Să dau de tine tocmai cînd
 „Privirea mea stătea să vadă
 „Pe frunte-ți lauru 'nverzînd!“

La vestea cum sîrși rapsodul,
 O jale prinde 'ntreg norodul;
 Mișcați adînc toți Grecii sînt:
 Ceva din inimi li s'a frînt.
 Se 'ndeasă 'n Pritaneu poporul
 De-aprinsa-i furie mînat:
 Să se răzbune 'n grab' omorul
 Prin moartea celui cu păcat!

De urma lui în ce chip, însă,
Prin valma cea de lume strînsă
De peste țări și mări la joc,
Se poate da mai cu soroc ?
E un tâlhar făptașul oare ?
Sau la izbind'un rivnitor ?
O știe numai sfintul soare
Cel ce-i a tot cunoscător.

Cu pași semeți el umblă, poate,
Acuma chiar prin grece gloate
Și-n vreme ce minia-l vrea,
Ne-atins el stă pe lîngă ea.
Ori, poate 'n casa lor hulește
Pe bunii zei, ori că, mai știi,
Alaiul însuși îl sporește
Spre teatru 'n mers cu pașii vii.

Ci bănci cu bănci mereu se 'ncarcă,
Rotunzii stîlpi se farmă, parcă.
Din lumea 'ntreagă-aici venit,
Norodu-așteapt'acum grăbit.
Cum geme surd potopul mării,
De-atîtea mii de guri gemînd,
Clădirea crește 'n largul zării,
A' sale laturi mari 'nnălțînd.

Ce minte știe număr, nume,
La un atît amar de lume ?
Sînt din Focida, sînt Tebani,
Și din Aulida-s, și Spartani,
Din ale Asiei părți multe
Și de prin insule mai sînt,
Veniți cu gîndul să asculte
Al corului de Furiî cînt.

El, dup'o datină sfințită,
Cu o mișcare cumpănită,
Din fundul teatrului eșînd,
Pășește, scena ocolînd ;
Nu-i pe pămînt nici o făptură
Asemeni celora din cor :
E uriașă-a lor statură,
Cum nu o are-un muritor.

Pe umeri poartă negre haine,
 Și-n semn de nepătrunse taine,
 Ard facle 'n brațe numai os.
 Obraji de ceară, ochiu hidos,
 Și 'n loc de plete 'nvolburate,
 Ce-s o podoabă pentru frunți,
 Vezi șerpi cu guri înveninate
 Că se mlădie leneși, crunți.

Și roat'ășa pășind 'nainte,
 Încep a' imnului cuvinte
 Ce-afund în suflet răzbătind,
 Aduc în faț'ascunsul gând.
 Stăpîn pe cuget și simțire,
 Răsun'acum grozavul cor
 Și-i, fără plinsete de lire,
 Tot mai adînc pătrunzător.

„Slăvit cel cărui nici o vină
 „Nu-i pleacă fruntea cătră tină;
 „În calea vieții nu-i vom sta:
 „N'avem spre dînsul ce căta.
 „Dar vai ș' amar de-acela care
 „În suflet poartă greu păcat,
 „De astă-zi, noi, de-a sa cărare
 „Pe-a nopții fiică am legat.

„Să nu socoată c'o să scape:
 „Aripi avem, spre-a-i fi aproape,
 „Și lanțuri, spre-a-l încinge, sint,
 „Că-i dat să intre în pămînt.
 „Căința însăși nu ne 'mpacă:
 „Mereu, mereu l'om urmări,
 „În lumea umbrelor chiar treacă,
 „Noi încă nu ne vom opri!“

Cîntînd așa, rotesc; o pace
 Peste zidirea 'ntreagă zace,
 O pace-adîncă de mormînt,
 Cum e cînd zeii față sint.
 Așa solemn dînd scenei roată,
 În felul vechiu, cu pasul rar,
 Cu o mișcare măsurată,
 Spre fundul teatrului dispar.

Între-adevăr și 'nchipuire
 Plutește-acum orice simțire
 În rece tremur, preamărind
 Puterea din ascuns veghind,
 Ce firul soartei stăpinește
 Și cugetului ne 'mpăcat
 Adeseori i se vădește
 Din fapt de sară 'n revărsat.

De-odat' din șirul mai de-afară
 De bănci sbucnește-o voce clară :
 „Te uită, Timotee, sus :
 „Cucoarele lui Ibicus !“
 Se 'nchide zarea după clipă,
 Iar peste teatru, 'ncet vislind
 Și rar din sura lor aripă,
 Se văd cucoare-acum plutind.

„Lui Ibicus !“ Iubitul nume
 Mihnește iar întreaga lume.
 Cum schimbă val cu val izbiri,
 Din gură 'n gură trec șoptiri.
 „Lui Ibicus ? Cel plîns ? Cel care
 „Muri ucis de cruzi mișei ?
 „De cine pomenitu-i oare ?
 „Cu cirdul de cucoare ce-i ?“

Și tot mai mult se 'ntreabă știre.
 În inimi naște-o presimțire
 La toți. „Vedeți în ce a fost
 „Al corului de Furiu rost !
 „Omoru-și află răzbunare :
 „Făptașul însuși s-a trădat ;
 „Deci fie prins acela care
 „Vorbi, și 'ndată judecat !“

Cel cu rostirea-i fără vrere
 Ar fi ținut cu drag tăcere,
 Dar chipu-i palid, spăimîntat,
 Pe față-l dă ne 'ntirziat.
 Îl smulg din loc, îl duc la jude,
 Se schimbă scena 'n tribunal,
 El spune firul faptei crude
 Și 'ndur' al răzbunării val.

C. Teodorescu